

↳ *Buvári Tamás*

Király indiai félelem

(részlet egy készülő regényből)

A hét kövér esztendőnek is nevezheti. Vagy éppen a hét sóváynak? Nem, inkább kövérnek. És nem hétnek, hanem kilencnek.

Az 1997 és a 2006 között eltelt müncheni időszokról van szó. Amikor a férfi észrevétlenül keveredik a disznók közé, de nem eszi meg a korpát. Csak majdnem. Előbb még egyáltalán nem látszik kontúrosan a csapda (nem az volna a természete), ehelyett sunyin lappang, és ő mint rendes és tanulni vágyó rezidens, később mint frissen szakvizsgázott orvos, szépen simul a kórházban regnáló úgynevezett egészségügyi etikett világába. Mindig szépen beparkol a kórházi parkolóba, mindig előre köszön, mindig utólag bánkodik, és mindig megfelelően korrigál, amennyiben becúszik valami apróbb hiba, például egy rosszul elmetszett gát. És mindig mindig van.

Az éjszakai ügyeletet kedveli a legjobban.

Valamiféle kibúvónak érzi. Beleilleszkedni a sötétségbe, amelyre csak a bizonytalanság kattinthat fénycsövet.

Éjszaka, ha teheti, legtöbbször sakkozik. Magával, egy pakisztáni takarító fiúval, egyszer aztán a testvérével, Bohnsohnnal. A parti alatt vagy huszonötösör hívja fel telefonon, a negyvennyolcadik lépésnél megegyeznek a döntetlenben. A következő hónapban kapja élete első és utolsó igazgatói figyelmeztetését. A Klinika telefonszámjáról leolvasott összeget levonják a fizetéséből. De nem bánja. A parti szép volt. Királyindiai védelmet játszott, amelyről köztudott, hogy a nyílt játék elkerülésére törekszik. Magáénak érezte — sokkal inkább, mint a némileg frontálisabb szicíliait, amit azonban Bohnsohn kedvelt jobban. De Bohnsohn szépen szalozmozgatott az indiai változatai között is, ügyesen siklott át egyikből a másikba, lubickolt a játékban, szelíden demonstrálva a hindu közmondást: a sakk olyan tenger, amelyből ihat a szűnyog, de amelyben megfürödhet az elefánt is. Fizetett és elnézést kért.

Egyébként éveken keresztül biztos munkaerőnek számít. Szinte betegesen altruistának. Még a friss és ruganyos idegzettel bíró szakorvosok között is.

A döntetlen után, ami részéről nem volt rossz eredmény, sokáig nem beszél az ikertestvérével. Így volt ez mindig: átláthatatlan kapcsolatban voltak, s számításaik, ez immár többször bebizonyosodott, általában reciprok érteken működtek. A legváratlanabb pillanatokban keresték egymást, amikor meg elvárható lett volna, még véletlenül sem. A München–Budapest távolságon kívül akadályt jelentett még a Bohnsohnnál keletkezett nyelvi zavar, azazhogy a német nyelv elvesztése miatt gördülékenynek semmi esetre sem lehetett nevezni a kettőjük közötti kommunikációt.

Talán egyszer megtanulhatna ő is magyarul, mereng el egyre többször az elsőre képtelennek tűnő elgondoláson. Aztán háttérbe szorítja.

Ezalatt azonban a magzatok, akik mentora, Klára doktornő oltarán fogannak, köszönik, jól megvannak, jól elúszkálnak anyjuk meleg vizében, valamint ha már megérették a sokszor nem könnyű feladatra, baj nélkül csusszannak ki a külvilágra, ahol

Klára doktornő mellett egy fehér köpenyes, mosolygós, szoborzerű férfi várja őket.

A világos, altruista futó. Aki pár év múlva sötét lóvá fog változni.

Valamivel több, mint kétszáz *in vitro*ból fakadó szüléssel a tarsolyában szakvizsgázik 2002 nyarán, néhány nappal a születésnapja előtt. Nem sokan mondhatnak el magukról ilyesmit. Valószínűleg ő sem mondhatná el, ha a munkáján kívül, melyet ekkor még hivatásának gondol, érdekelné bármi más az életben. De nem érdekli. A teljes sikert veszi a fejébe. Hogy mit jelent esetében a teljes siker? Egyet mondhat. Nem azt a pillanatot, amikor a világra bukott emberkéek érkezésekor már kicsit sem képes megrendülni. Hanem azt, amikor úgy tolja félre magától az elhalt embriókat tartalmazó üvegedényeket, mintha azok köpöcsészék volnának egy bajor kocsmában. Hogy melyikben? Az mindegy. Amikor ezt megállapítja, egy elképzelt ivóra gondol a metafora kedvéért. Nem arra, amelyikben reggelente, hazafelé ő is megissza a két sörét, miközben nem köpköd. Szóval csak egy képzelre gondol. Amelynek neve lehetne Szennyvíztisztító is. És ahol a tökéletes felejtés érzését egyfajta mentómellényként magára kapva minden további nélkül fürödhetne a népszerűségben. Mert az elefánt lassan inkább fürdik, mint sakkozik. Reggelente bedugja lógó orrát a habos sörbe, hogy jólesően leöblítse a műmosolyokat és a vállveregetéseket. Aztán vigyorogva hazavezet (ki gondolná, hogy a reggeli csordában az egyik ormányos feje a részegség határát súrolja), s már alszik is.

Úgy tapasztalja: kábulatban bemattolthatatlan a hatalmas és sikeres lélek.

Egyszerűen csavar egyet a kórházi lepedőn, melyre jó néhány éve felkötötte magát. De meddig fogja még csavarni? És mely anyag volna az ellenállóbb? Amelyikből a nyaka készült, vagy amelyikből a lepedőt szőtték valahol messze, Kelet-Ázsiában? Netán ugyanarról a misztikus dologról beszélhetünk?

Az irtózatot, amit későbbi, majdhogynem póztalan és organikus gondolatokkal átszótt tudatával általában már jelzésként fog felfogni, apja felesége, a Frízkiasszony diagnosztizálja először.

Amikor az egyik nyáron (mintha 2002 augusztusában) elutazik az Észak-Fríz-szigetekre, az érkezése utáni napon rendkívül heves szívdobogás fogja el, miközben soha nem tapasztalt, mondhatni szaharai légszomjat érez. És ezenközben rátöri az ajtót az iszonytató halálfélelem. Csak úgy, minden ok nélkül. Legalábbis egy ideig azt hiszi. A kiváltó ok azonban ott van előtte. Vagyis hogy körülötte a szállodai szoba mozaikcsempékkel díszített falain. Lefekvéskor észre sem vette, igaz, éppenséggel matrészegen szédült az ágyba — és nem pont a sakkparti miatt, amit apjával vívott a többfogásos, különösen ízletes vacsora után, melynek ínycsiklandó osztrigák és kagylók voltak a sarokkövei, még ha ugyancsak képzavar is.

Tehát a mozaik:

Johann azt látja, hogy egy roppant kígyó emelkedik ki a tenger mélyéből, s gyűrűző testével hullámokat vetve száguldani kezd a szárazföld felé, ahol a hegyek széthasadnak és összeomlanak, és parányi törpék keresik a menedéket, és eltorzult arccal üvöltöttek, miközben a gyilkos hulló mérget okád a körülöttük vibráló levegőbe. Amikor is a szoba másik falán feltűnik egy óriási, dagadó izomzatú harcos, kalapáccsal a kezében, és villámokat lövell körülötte az égbolt, és barlangnyi szájával ordít. Ám a törpék még mindig csak menekülnek (mintha tudnák, hogy a harmadik falon mi fog következni). Mert a hatalmas féreg ott menthetetlenül lecsap, és mérge menthetetlenül megfertőzi a mennydörgés istenét, merthogy ő volna a kalapácsos alak, aki a parányi lények segítségére akart sietni. Arra, hogy a roppant kígyó mérge felemészti-e a törpéket is, vagy netán azok valami csoda, esetleg egy másik isten segítségével megmenekülnek, semmi jel nem utal a szobában — a negyedik falon ugyanis két ajtó van. Ő azonban úgy gondolja, kizárt, hogy az apró lények megmenekülnek...

Ekkor a Frízkiasszony lép be a kettő közül az egyik ajtón (bal), kezében ezüst színű tálcat tart (jobb), a tálcán croissant, vaj, dzsem, méz, kávé és frissen csavart narancslé-utasok ringatóznak.

De ő nem tud enni. Fekszik az ágyán, remeg a teste, a mellkasán egy kőszikla hever, kalapál a szíve, izzad, ürítési és egyéb kényszerképzetek ostromolják — olyanok is, hogy ő szintén úgy jár, mint a kalapácsos alak, azaz menthetetlenül és azon nyomban elpusztul, megdöglik németül/magyarul. Aztán még valamivel később, miután már továbbállt a roham, és a teraszon reggeliznek, a Frízkiasszony dobja be a szót: pánik. De ő is tudja. Kényszerképzet, ami veszélyt jelez ott, ahol az nincsen. Addigra már felfogja, és megfelelő helyen tudja kezelni a történeteket. Úgy, ahogyan az azt kiváltó okot is sejti, ami minden bizonnyal közelebb áll a valósághoz, mint a mozaikkép.

Pánikroham, ennyi, mondja a Frízkiasszony, és váratlanul megcsókolja Johann száját.

Csókolóznak. Aztán csókolóznak megint, de semmi egyéb. Csak a nyelv. Vagy?

Az asszony ötven körüli, és ő azt látja, mert az asszony akkor a férfi számára váratlan mozdulattal felhúzza a pulóverét, hogy még mindig gyönyörű mellei vannak. A bőre kicsit szeplős, és a körteforma és duzzadtan hullámzó testrészeknek sötétvörös a bimbójuk. Jujj, de vad! Az asszony egy darabig némán néz a szemébe, majd azt mondja, hogy ő már tegnap éjjel meg akarta mutatni a mellét Johannának, de most, ebben a pillanatban, immár végérvényesen elérkezettnek látja erre az időt. Mert tudja meg, hogy amit most lát, az nem a teljes valóság. Hogy miért? Hát csak azért, mivel az egyik mellét jó néhány évvel ezelőtt eltávolították, leoperálták. És hogy mit gondol, melyiket? Na ugye! Sosem szabad feladni!

Johann majdhogynem elröhögi magát, miközben valahol az egész helyzetet szánalmasnak érzi. Nem tud mondani nagyjából semmit. És akkor ismét következik egy adag csókolózás. Ami

után a Frízkiasszony azt mondja, hogy Johannka majd szépen ki fogja heverni a pánikot, találjon csak magának egy csinos kislányt, aki előcsalogatja unatkozó és feleslegesen tépelődő agysejtjeiből a szenvedélyt.

Háromnaposra rövidíti eredetileg egyhetesre tervezett utazását.

Apja viszi el a félszigeti város vasútjához, az álkedélyes (másnapos) állapotukon a frissen diagnosztizált kór mit sem változtat — nem beszélnek róla. Neki sincs túlzott büntudata a Frízkiasszony miatt. Isten nem bortal ver — integetés közben az ICE automata ajtaja majdnem odacsukja az orrát.

Most már legalább a halálfélelem sem újdonság számára.

Ő és a vadonatúj érzés néma összhangban (sűrű hátlapogató) siklanak dél-német lakóhelyük felé.

A halálfélelem hosszabb ideig határozza meg az életét, mint azt eleinte gondolta. Németországon egy éjszaka alatt száguld át. Az olykor-olykor kíméletlenül rátörő halálfélelmen valójában több év alatt. Kitartóan küzd. Főként azon a pályán halad állhatatosan, amely a kívánt cél, egy leendő partner felé vinné. Egy ideig szinte minden partira ellátogat, de hamar megcsömörlik, hazavezet, és otthon iszogot tovább. Az irtózatot annak egyik fegyverhordozójával, az alkohollal kívánja megsemmisíteni. Megfojtani, nyakát tekerni, keresztre feszíteni, karóba húzni. Egyszóval mindegy, csak ital legyen. Olykor jobban van — szervezete néhanapján pöröly, közérzetén és munkahangulatán még nyoma sem mutatkozik az őt ért kellemetlenségeknek. Például az ital okozta általános hasmenésnek, amellyel viszont legtöbbször sikeresen könnyebbül meg a nehezen elviselhető szorongástól. Lassú belézés — kilézés. Kitűnően halad, betéve tudja a szakkönyvet: betegsége okozója a hormonhiány. Amennyiben megfelelően koncentrált, képes kimenekülni a sötét alagútból: magnéziumot bányászik, s napjában nemegyszer kakaóbabbal csalogatja elő örömhormonjait. Melyek viszont hamar kámforrá válnak megint. Egyszerűen szólva tudatosan kínlódva kínozza magát.

Zavarában egyre többször gondol az ikertestvérére. Addig-addig, mígnem tanulmányozni kezdi az iker- és azon belül az egypetéjű ikerjelenséget.

A Jim és Jim-sztori egy ikerpár világszerte ismert történetét takarja.

Az ikerk évtizedekig éltek egymástól távol, miközben, amint azt a kísérlet kiderítette, számtalan közös szokással, viselkedésszel, jellemvonással bírtak. Külsővel és belsővel is. Életük legkülönbözőbb területein eveztek elképesztően hasonló vizekre. Egyformán hordták a hajukat, egyforma nevet adtak a kutyájuknak, ugyanazt a cigarettát szívták, örökké vigyorogtak, imádtak fürni-faragni, boldog házasságban éltek, és évek óta tartó kiegyensúlyozott házasságukban is szerelmes levélkéket írkáltak hasonlóképpen molett társaiknak. Aztán a *J and J*-történet a minnesotai egyetem egyik pszichológusát továbbá ikerkutatásokra inspirálta. Több mint száz ikerpár vett

részt ekkor a kísérletekben, amelyek a résztvevő párok értelmi képességét, memóriáját, térlátását, tüdőkapacitását, agyi hullámaikat, szívritmusát vizsgálták. Továbbá egyéb személyiségvizsgálatoknak, intelligencia-teszteknek vetették alá az alanyokat, akikről több ezer kérdésre kaptak választ. Az eredmény kétségtelen bizonyította az örökölhetőség erejét, azaz hogy az ember tulajdonságai jórészt genetikai eredetűek. Természetszerűen nem arról van szó, hogy egyéb tényezők, például környezeti hatások (úgy mint ételben-italban bevitt anyagok) ne iktathatnának ki, vagy épp ne aktiválhatnának géneket. Mi több, véletlenszerű is lehet a változás. Emezeket vizsgálja voltaképpen az epigenetika tudománya...

Szóval egyfajta hús-vér kontrol céljából kért volna randevút Bohnsohntól? Meglehet. Sőt igen.

Amikor mindezen elgondolkozik, autóban ül, autót vezet, és így, egyedül először utazik nagyobb távolságra Magyarországra, azon belül a mozdulatlan tóhoz. Ami nem messze nem hullámzik a bakonyi falutól, ahonnan apja családja származik (bár csak nem ez is — véli útközben). Oda beszélték meg a találkozót Bohnsohnnal. A tóba nyúló félsziget tetején, ahol egy hófehér apátsági templom tornyai (kettő) karcolják a nagy magyar eget, valahogy így mondta a testvére, ő legalábbis így értette, és hogy majd azon a téren fognak találkozni pontosan szombat délben. Rendben, az jó lesz, sőt kitűnő ötlet, mondta ő, de azt már nem mondta, hogy eredetileg ő is arra gondolt, hogy valahol a tó partján kellene.

BS pedig ott áll előtte a félsziget tetején. És BS egyébként hasonló árnyalatú, sötétszöke haját ugyanolyan hosszúra vágatta, mint ő. Majdnem a válláig ér. Puff neki! Végre tudományos szemmel vizsgálhatja. A testalkatuk a régi, most is megegyezik, ő talán valamivel kevésbé izmos, úgy három kiló színfehérjére saccolja, amennyivel BS életre termettebb. Magasságuk hajszálra megegyezik, mosolyuk, talán mondhatná így, még időtálló. Legalábbis egyelőre.

Kemény kézfogás, BS grimaszol, mi van, Johannka?, ő nehezebben enged fel. A mozdulatlan tó fölött sirályok kergetőznek, a szél enyhe, a víz csillog, a megállapítás kétségtelen: a tó nem éppen mozdulatlan. Ezzel szemben a fülsüketítő harangszó talán Rómáig is elhallatszik. Pillanatra mintha könny szökne a szemébe, ami látszani biztosan nem látszik, és nem is nyilvános, mivel sötétített lencsés szemüveget visel. Beülnek kávézni. BS dohányzik, ő nem. BS cukorral issza a kávéját, ő nem. BS magyarul beszél, ő németül. Mi van itt? Mely kőkori barlangba bújt a már éppen magasztalni készült tudomány? S főként milyen megfontolásból?

Vagy tán az epigenetika viszi el a pálmát?

Elképesztő. Valamiféle kevert nyelven, kézzel-lábbal mutogatva kell beszélniük. BS fintorogva húzogat egyfajta képzelt karikagyűrűt a gyűrűsujján. Hogy ő? Semmikor. És mi van vele, nála semmi?, kérdezi most ő, mire BS a fejét rázza, és mondja, hogy nemrég rúgta ki a hölgy, szabad, mint a galamb — legalábbis arányos, gyűrűzetlen kezével a mellettük a gyöngyka-

vicsban kaparászó szürke békegerincesekre mutat. Legyintésébe ekkor levendulaillat keveredik.

A nem éppen tömör beszélgetést azonban nem érdemes ezzel a kissé darabos módszerrel ábrázolni. A lényeg a lényeg: az ikertestvére nagyjából ugyanazokat a kérdéseket teszi fel, amiket idejövét ő is megfogalmazott magának. Talán egy kivétellel: hogy mikor szándékozik végre vásárolni valami rendes kocsit, mondjuk egy Mercedest, hiszen apjuk mindig arra esküdött, és minden valószínűség szerint most is azt a sváb csotrogányt hajtja. Máskülönben neki esze ágában sincs vezetni, ezt mondja Bohnsohn. Tudnak rajta nevetni.

Az igazat megvallva leginkább arra lenne kíváncsi, hogy BS nem küzd-e véletlenül az irtózáttal. Ahogy elnézi, elképzelhetőnek tartja, hogy nem. Valamint hogy nincs-e valami szexuális problémája. De hogyan is tapasztalhatná meg mindezt?

Később aztán egy rózsaszínbe hajló vulkanikus nedű (rozé cuvee) oldja meg nyelvüket.

Az ember lelkében sikeresen és egyre jóllakottabban munkálkodik az ördög. Az ördög és a gondolatok szövetségére lelnek hamar, az evolúció fejlesztette emberi agy ugyanis kényelmes hely, egyfajta hintaágy az ördögnek — ahonnan ki-be döfködheti szarvát az ember szívébe. Elméletek, izmusok, melyek emberi vért kívánnak. Tehát akkor ördög = értelem, vagy mi van? Elképzelhető. Mert miért nem száll ördög az állatba? Az ember a legnagyobb és legmocskosabb állat, így a részeg J. S.

A nagy szart. Az embert Isten a képmására teremtette, így a részeg BS. Mert olyan szeretet gyakorlására képes, mint Ő. Mely állatot teremtette volna a saját képmására? A pókot? A hangyát? Vagy a tücsköt? És tudja-e egyáltalán Johann, hogy minderről a nagyapjuk, Simon Simandl mit gondolt? Na ugye! Nem ártana, ha egyszer megtudná. Apropos, van-e valami fogalma arról, hogy mit jelentenek az aranydobozok a nagy folyón? Azok bizony nem mást jelentenek, mint hogy a Dunán érkező őseik...

Ekkor esik le BS a bárszékről.

Meglehetősen italosak, amikor szerepet cserélnek, és Mefisztó szerepében a doktor tetszeleg. És a felvilágosult főemlős legnagyobb problémáit igyekeznek körülugrálni a tóparti szálloda bárjában (persze csak fejben). Ahol aztán az éjszaka legsötétebb pillanataiban az is kiderül, hogy BS adott körülményekhez képest hatékonyan szervezi meg királyindiai védelmét, és biztos szervvel bánik a nőekkel is.

Ő egyedül alszik, a saját szobájában, eleve két szobát béreltek.

Valamivel ébredés előtt kínos álmot él át. Az álom lükte-tését, melyet a saját szerveiben (epe, vese, belek) érez, nagyapja szívverése diktálja. Nem is sejtette, hogy ennyire családcentrikus.

A tiszafás falu utcáján fekszik a földön, mozdulni nem tud, mert a nagyapja félig-meddig rajta fekszik — de furcsamód nem a magyar nagyapját tartja a testén, hanem az anyai nagyapját, akít egyáltalán nem ismert, akire nem gyakran szokott gondolni, akít egy koncentrációs táborban öltek meg a náci, és akinek a szájából meg az orrából most mindenféle orvosi segédeszközök

állnak ki. És a fényképekről kellőképpen nagydarabnak ismert ember szívjátéka valahol az ő (J) hasának magasságában van, miáltal kitűnően érzi nagyapja szívdobogását, annak ütemére rezegnek a belső szervei. És azt is érzi, hogy a szívverés felgyorsul, vágat egyenesen. Aztán lassan alábbhagy, egyre ritkábbá válik, végül szinte már nem is ver, csak elvétve dobban egyet-egyed. S azon túl már nem dobog. Nagyapja már nem él. Valaki mégis kopog. Ő felébred.

Mindezt most miért? Talán megnyugtatóképpen?

Együtt reggeliznek a testvérel, búcsúzáskor BS ajándékkal lép meg. Egy kis méretű, körülbelül 25×15 centiméteres festményt kap Bohnsohntól. A festményt, ami fekete háttérben a világoskék Földet és valamivel fölötte a sárgán ragyogó Napot ábrázolja, a csillag közepén egy kis fehér báránnyal, immár kétségbevonhatatlan bizonyítékának gondolja annak, amit már amúgy is sejtett: BS megtért.

Magában ekkor: no, ha meg, akkor úgy kell neki!

És a München felé vezető úton minden további lelkifurdalás nélkül dönt a lakáscseréről és az autóvásárlásról.

